

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

COLLA=||TIONVM SACRA-||RVM LIBRI VIII.

Bredenbach, Tilmann

Coloniae, 1584

VD16 B 7375

7. Memorabilis historia de Petro Publicano, qui prius immisericors & durus erga pauperes admirabilem, induit misericordiam & liberalitatem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52445](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52445)

vir quidam insignis, & qui videbatur esse v-
nus ex fenatu, habitu similis cubiculario, ha-
bens quosdam alios ante se ambulantes. Qui
postquam appropinquauit vestibulo, aspici-
ens ad fores, iubet quamprimum deijci titu-
lum: pro illo autem poni alium, quem inquit,
iubet dominus orbis terræ: statim autem fuit
positus, hanc habens inscriptionem: mansio
& requies æterna Ioannis Archiepiscopi Ale-
xandrini, empta triginta libris auri. E somno
itaque surgens, obstupefactus, exposuit patri-
archæ visionem, & ipse suum vitium animad-
uertit, & mores mutauit, & facere eleemosy-
nam ardentem est aggressus, & pro eo, quod e-
rat prius parcus & tenax, ad dandum manum
habuit promptissimam.

*Simeon Metaphrastes in vitæ eiusdem D.
Ioannis Eleemosynarij. Habetur in tom. 1.
Suri. Memorabilis historia de Petro Pu-
blicano, qui prius immisericors & durus er-
ga pauperes, admirabilem induit misericor-
diam & liberalitatem.*

C A P. V I I.

CVM essem in Africa, habitabam apud
quendam Publicanum valde quidem di-
uitem, sed admodum immisericordem,
& pauperem: quod attinet ad misericordiam,
cum autem accidisset, ut tempore hyberno Sol
luceret calidius, pauperes simul congregati ca-
lore fruebatur. Ut solet autem in his euenire,
domos enumerabatur, illas quæ erant miseri-
cor-

cordū & sua cōmunicatiū, beantes: eas autē quę
possidebantur à parcis & nihil elargientibus,
miseras dicentes & execrātes, cum quibus, in-
quit, etiam meum cōnumerarunt dominum.
Sic itaque inuicem rogabant, an aliquis vn-
quam illinc fuisset eleemosynę particeps. Cū
verò nullus esset ex omnibus, qui affirmaret se
accepisse, vnus ex illis: Sed quid, inquit, mihi
dabitis, si ego hodie recedens illinc consecu-
tus fuero misericordiam. Cū autem ea de re
pacta conuenta inter se fecissent, pauper cū
fuiisset ex aduerso vestibuli publicani, inuenit
ipsa hora pistorem trahentem nuclum pane
onustum, ipsumque venientem per viam, quę
tendit ad ædes. Cū ergo pauperem ex aduer-
so stantem vidisset publicanus, & solo tristi
habitu prouocantem eum ad misericordiam:
neq; n. vel solā vocē audebat emittere, ne virū
irritaret alienum à misericordia: sic quoq; fu-
rore percitus, vno pane arrepto, & eo vsus tā-
quā lapide, iacit in pauperē. Quem ille protin-
us accepit, & abiens ostendit alijs, affirmans
quod accepisset ab ipsis manibus publicani.

Nondum duo dies præterierant, & Publi-
canus morbo correptus mortifero, cū men-
tis subijisset ecstasim, videbat à se exigi ratio-
nem suarum actionum. Deinde etiam videba-
tur adesse trutina, vtraque discernens: in cu-
ius sinistra quidem lance videbat nigros con-
gregatos, & multa eius turpia facta in lance
deponentes. In dextero autem, viros quidem

candidatos, & forma terribiles assistentes, nihil verò boni inuenientes, quod contra possent in lance collocare, esseque mœstos & tristes, & dicentes: Nihil habemus aliud, quod opponamus, nisi panem illum, quem duobus ante diebus, & nec ipsum quidem sponte dedit cuidam pauperi. Cùm in altera itaque lance cum imposuissent, fecerunt trutinam ex utraque parte ex æquo propendentem. Tunc illi publicano dicunt viri candidati: Recedens adde huic pani, & operare. Nam illi, quos vides, nigri sunt te accepturi. Cùm statim itaque expectatus esset, & ad se rediisset, agnouit vera esse, quæ visa fuerant. Nam quæcumque ab ineunte ætate ab eo facta fuerat, & quorum iam erat obliuis, videbat illos æthiopes utique congregantes, & in lancem imponentes. Quamobrem sæpè obstupefactus, Pape dicebat, quanta est virtus eleemosynæ? Si enim vnus panis, isque per iram pauperi proiectus, tantum potuit: à quam multis malis se poterit liberare, qui hilariter bonis suis impartitur pauperes? Adedò ergò munificè vsus est eleemosyna, & tam abundè ambabus, vt dici solet, effudit manibus, in ventres pauperum infundens: vt postquam omnia profudisset, ne suo quidem parceret corpori, sed eo quoque aleret pauperes, vendita libertate, vt paulò post clarius ostendemus.

Ei enim eunti in telonium, occurrit nauta nudus ex naufragio. Quem quidem cùm vidit.

diffet, veste statim se exuens, quæ erat delicata & sumptuosa, ei donat, multum precatus ut ea perpetuò indueretur. Ille autem partim quidem erubescens uti veste magna, partim verò aliarum quoque rerum egenus, in foro exponit ut venderetur. Cùm autem reuertens Publicanus, eam vidit pendentem, magno fuit affectus dolore, & erat tristis, reputans quod non ei licuisset relinquere pauperi aliquod monumentum suæ misericordiæ. Hæc cùm cogitaret, ei obrepit somnus. In somnis autem ad eum accedit vir quidam insignis, sole specie alacrior: crucem quidem habens in capite, indutus autem veste, quam ipse dederat nau-
te. Qui cùm propè accessisset, Cur, inquit, charre Petre (hoc enim erat nomen publicano) angeris & cruciaris? Ille autem perinde ac si nosset, quisnam esset qui loquebatur. Quoniam, inquit, domine, quæ tu nobis abundè præbes, ea nonnullis sæpè impertientes, non videmus eos rectè uti ijs, quæ data sunt, propter turpe lucrum. Ille nondum implerat orationem, & qui apparuerat ostendens ei vestem, Agnoscis ne hanc, inquit? Cùm is autem affirmasset, ille rursus: Ecce, inquit, ex quo tu mihi eam præbuidisti, ea perpetuò induor.

Postquàm autem eum dimisit somnus, hæc mente agitans. Benedictus dominus, aiebat: Si Christus videtur esse vnus ex indigentibus, non desistam donec ipse quoque sim vnus ex ijs minimis. Statim ergò vocato procuratore

domus, qui fuerat ab ipso emptus: Volo, inquit, tibi credere quoddam arcanum, quod si enunciaueris, aut nisi effectum reddideris quod volo, procul recedes à meo conspectu, & venderis in barbara regione. Hæc cum dixisset, decem libras auri ei tradit, quæ erant ei soluendæ ob negotiationem. Deinde, me quoque, inquit, assume ad hanc negotiationem, (hoc enim arcanum) & cum me abduxeris ad partes sanctæ ciuitatis, illic me vende Christiano alicui tanquam mancipium. Quod autem ad te ex eo redibit precium, quantumcumque fuerit, detur pauperibus. Cum postquam diu institisset, vix tandem ei persuasisset, venit cum eo Hierosolyma. Quo in loco cum in quendam amicum, qui erat quidem arte aurifex, incidisset procurator (erat autem ei nomen Zoilus, qui propter aliquem casum redactus erat ad inopiam) Seruus est, inquit, mihi valdè bonus: quem si me audiens emeris, nihil erit impedimento, quò minus ad pristinam redeas foelicitatem. Est enim non solum bonis moribus, sed etiam in fundendo auro summè exercitatus. Fuerat enim Petrus huic quoque arti summè deditus. Ille autem statim in medium adducens paupertatem, cum qua conflabatur, dicebat se non posse eum emere. Sed tamen ille verbis amici persuasus, & auro accepto fœnore, emit zelo feruentem Petrum triginta nummis. Quos cum accepisset procurator, iuit Constantinopolim.

Lice-

Licebat ergò videre eum, qui propter Christum voluntariam susceperat seruitutem, diligentissimè domino suo inferuentem in omnibus, quæ ad vsum domus pertinebant, ieiunijsq; vacantem & vigilijs: quæ faciebant, vt res domini incrementum acciperent, & vt benedicerentur eius vltima, sicut Iobo, magis quàm priora. Qui etiam summam eius virtutè venerans cogitabat eum manumittere, etiamsi ille id minimè admiserit, volens potius in seruitute propter Christum perpeti, quàm cum libertate quiescere. Sed quis dicere omninò potuerit, eas, quæ illi à maligno inferebantur, affectiones? Quicumq; .n. erant è familia, tanquam emotæ mentis quenquam reputantes, aliquando quidem .n. irridebant, aliquando autè alapas infligebant, & non desistebant ei omnibus modis adferre molestiam. Quotiescunque autem contigisset eum, contumelijs à conseruis affectum, dormire cum animi ægritudine, toties ei assistebat in somnis, qui in Africa ab eo visus fuerat, ferensq; eius vestem, & preciũ triginta aureos habens in manibus. Ne sis tristis, aiebat, frater Petre. Ego enim tuum accipi precium, sicut prius vestem.

Intercessit aliquantum temporis, & quidã, qui erant eiusdem cuius Petrus regionis, arte aurifices, voti causa & adorationis, peruenerunt ad loca veneranda. Quos dominus eius, vt qui essent eiusdem artis, domum ductos accepit omni benignitate. Petrus autem cum eis

ministraret, & viros agnouisset, seipsum celabat pro viribus, & omnibus modis conabatur latere. Illi verò tanquam per figuram corporis eum indagantes agnouerunt. Et primum quidem inter se susurrabāt: dubitationem eis afferebat similitudo. Postquàm autē illū ipsum esse apertè agnouerūt, cōmuniter eum statim alloquentes, qui eos inuitauerat. Quid sibi vult, dixerunt, quod vir talis tibi ministrat, qui est vnus quidem ordinis senatorij, splendore autē nulli est secundus? Is enim, qui nunc nobis seruit in mensa, est Petrus Publicanus, de quo quidē Imperator magnum accipit dolorem, magnum autē senatus quoq; vt qui euauenerit. Eos hæc verba dicentes, cū audisset Petrus, statim humi quidem iacit discum, quē habebat in manibus: cursu autē descendit ad vestibulum, in quo astabat quidam adolescēs abortu surdus & mutus, qui nutu poterat claudere & aperire. Cui Petrus, Tibi dico, inquit, qui es surdus & mutus, in nomine Christi Dei nostri audi me & aperi. Ille autē, Sicut iubes, respondit, & statim aperuit. Ille verò currens protinus est egressus. Deinde ascendens ianitor letus, narrauit quod in ipsum fecerat miraculum. Dicebat. n. se vidisse flāmam ignis procedentem ex ore magni Petri ad aures eius peruasisse. Quæ, inquit, cū me totum circumfulsisset, repētè fecit audire & loqui. Hęc cū narraret is, qui prius erat surdus & mutus, subiit omnes stupor & admiratio, & statim

etiam quam maxima potuerunt celeritate, aggressi sunt eum persequi. Cùm ubique autem scrutati essent, non potuerunt eum, quem querabant, comprehendere. Quamobrem eos magna subijt poenitentia, & deplorabant, quod non magis animum attendissent: quo factum erat, uti Dei hominem tantis afficerent contumelijs, verberantes & insultantes, & ipsum quotidie irridentes.

Nicephorus Callistus Ecclesiast. histor. libr. 18. cap. 34. De liberalitate Ioannis Eleemosynarij in pauperes, eius morte, & quomodo Imperator eius ligneo lecto usus sit.

CAP. VIII.

Ioannes Archiepiscopus Constantinopolitanus post episcopatus sui annos tredecim, ex hac vita decessit. Qui quod voluptates expugnarit, animique perturbationes coërcuerit, & imperium in ventrem exercuerit *moreurhs*, hoc est ieiunator à Byzantijs cognominatus est: vir ex idiotarum quidem ille, & opificij non inhonesti ordine progressus, sed qui propter præstantem virtutem ad episcopatus fastigium sublatus sit. De quo cùm multa alia memoratu digna prædicantur, tum illud maximè celebratur, quod propter suam erga pauperes affectionem, & misericordiam, pluribus ab Imperatore talentis mutuo sumptis, syngrapham illi dederit, qua substantiam suam mutua pecunia tanquam hypothecam apposuit, atque impignoravit. Cæterum post-